

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Deset najvećih češkoslovačkih župa

Po broju svoga članstva idu češkoslovačke župe sledećim redom: na prvo mestu dolazi Istočnočeška, koja ima po statistici od početka 1932 god. 16.269 članstva. Zatim sledi župa Barakova kao najveća praška župa. Kako je poznato da je Sokolstvo u okolini Plzna vrlo jako razvijeno, to je i Plzenska župa među najjačima, odnosno na trećem mestu s 15.288 članova i članica. Na četvrtom mestu stoji praška Srednjočeška župa sa sedištem na Vinogradima, koja broji 14.407 što članova i članica, našto dolazi župa iz moravsko-šleskih revira u Moravskoj Ostravi. Župa Šajnerova, čije je središte Praški Sokol dolazi na šesto mesto sa 13.638 članskih pripadnika. Zatim sledi još župa Podbelogorska, Druga u Brnu, Orlicka i kao deseta Podkrkonoška. Češkoslovačke su župe po broju članstva mnogo jače od naših, pa imaju također i snažnije razvijenu okružnu organizaciju. I njihova društva imaju najvećim delom više članstva od naših, a to i za to, što su najvećim delom i starija nego naša pa stoga i srednja.

Kako su razvijene igre u ČOS

Češkoslovačko Sokolstvo odmah po prevratu zavelo je u svoja društva postepeno igru za igrom, kao: odbjoku, hazzenu, koškanje, tenis i t. d. Zadnji podaci, koji govore o obilježenosti igara među češkoslovačkim sokolskim članstvom i naraštajem, pokazuju, da je bio u društvinama 591 otsek za hazzenu, 2192 otseka za gajenje odbjoke, nadalje 117 otseka za koškanje, dok je 76 otseka gajilo stolni tenis. Razume se, da iz godine u godinu raste ne samo broj članstava u pojedinim otsecima, već također i broj takmičenja, a i zbor sudaca već se je tako upotpuni, da je danas Sokolstvo u Češkoslovačkoj u igrama po broju članstava i uređenosti poslovanja u svakom pogledu na prvom mestu. Glavna je pak zasluga Sokolstva, što je uvelo igre u široke slojeve naroda, tako da su one postale takoreču njegovom svojinom.

Prosle vežbe za sveslovenski slet 1935 u Varšavi

Godine 1935 održavaće se u Varšavi I sveslovenski svesokolski slet spojen sa svepoljskim sletom. Tada će nastupiti, uz sve poljske Sokole i Sokolice te poljski naraštaj, također i vežbači sviju saveza slovenskog Sokolstva. Dok će poljska odjeljenja vežbati svoje posebne vežbe, za vežbače ostalih slovenskih sokolskih saveza biće saставljene naročite zajedničke proste vežbe. Za muško članstvo Poljskog sokolskog saveza sastavio je vežbe bivši savezni načelnik br. Fazanović, koje su sastavljene na pevanje sveslovenske himne »Hej Sloveni«. Brat Fazanović autor je također i vežbač za m. naraštaj, dok je vežbač za članice sastavila s. Golaševska, a za ž. naraštaj s. Dubovska. Ženski naraštaj vežbače u trojkama vežbe s vencima.

Priredbe Sokolstva u ovoj godini

Slovensko Sokolstvo imaće ove godine pune ruke posla. Najpre će se 14 januara održavati u Pragu redovna sednica pretdstavnika Saveza slovenskog Sokolstva, na kojoj će gotovo sasvim sigurno biti na dačnom redu također pitanje primanja bugarskih Junačaka u Savez. Može se očekivati, da će i ova slovenska telovežbačka organizacija postati članom najvećeg slovenskog udruženja. Mnogo će nadalje posla imati i naši visinski vežbači i vežbačice s pripremama za međunarodna takmičenja u Budimpešti. Očekuje se, da će učešće slovenskih telovežbačkih organizacija na takmičenjima u Budimpešti ove godine biti vrlo brojno. Kako izgleda, branjeve slovenske boje uz Čehoslovake i Jugoslavene također i Poljaci i Bugari. Time će Savez slovenskog Sokolstva znatno ojačati svoju snagu, bude li učestvovanje takmičenja sa četiri vrste. Članice takmičiće po svoj prilici iz ČOS, iz Poljskog sokolskog saveza i Saveza SKJ. Iza takmičenja dolaze na red razni pokrajinski sletovi. Češkoslovačko Sokolstvo pripreduje ove godine dva pokrajinska sleta: jednoga u Opavu, a drugoga u Ustima nad Labom, te spomen-slet u Brnu. U Jugoslaviji pripremaju se dva sleta, u Sarajevu i Zagrebu. Nadalje, održaće češkoslovačko Sokolstvo svoja velika takmičenja prema programu, što smo ga svojevremeno objavili. Takmičiće se po društвima, župama i savezu. Razume se, da će takmičarska radinost nastati također i u jugoslovenskom i poljskom Sokolstvu. Spomenemo li končano, da će i ove godine biti bez-

broj raznih prednjačkih škola, da će se održati Tirševe igre u Pragu i t. d., samo smo donekle odgornuli zastor, za kojim ćemo ugledati pozitivan rad našeg slovenskog Sokolstva u svim pravcima i na svim poljima.

Jubilej češkoslovačkih zagraničnih društava

Prošli smo put izvestili, da će češkoslovačko sokolsko društvo u Londonu proslaviti ove godine 30-godišnjicu svoga rada. Međutim ovo društvo nije jedino među češkoslovačkim zagraničnim sokolskim društvima, koje ove godine slavi svoj jubilej. Tako će n. pr. proslaviti svoju 45-godišnjicu i Sokolsko društvo u Drezdenu, a nadalje manje jubileje proslavljene i nekoj češkoslovačkoj sokolskoj društva, i to 10-godišnjicu društva u San Paolo u Braziliji i Zitava u Saska, dok će 5-godišnjicu proslaviti društvo Graz u Stajerskoj i Unipieg u Severnoj Americi. — Značenje zagraničnih sokolskih društava seže daleko izvan okvira običajnih društava u domovini. Njihov je zadatak da udržuju braću u tudini, među tuidim elementom, i da ih sačuvaju svome narodu, pružajući im pri tome duševna i telesna uzgojna dobra sokolskog uzgajnog sustava. To, što se češkoslovački zemljaci kupe oko svog sokolskog društava, pokazuje, da su mnoga njihova društva izvan domovine vrlo stara i da su imala upravo velike uspehe u svome radu. Bilo bi vrlo poželjno kada bi se i naši zemljaci u Vestfaliji, Francuskoj, Belgiji, a naročito u Severnoj i Južnoj Americi ugledali u ovaj lepi primer braće Čehoslovaka, koji svuda osnivaju sokolska društva, gde god su za to dani potrebeni preduslovi.

Razvoj telesnih vežaba i ozlede u ČOS

Kada je bio u ČOS još pred ratom osnovan vlastiti ozledni fond opazilo se, da se vežbači ozleduju najviše, kađe vežbaju na spravama. Iza rata pak, kada je savezno načelništvo postepeno sve više i više uvaldalo u sastav općeg vežbanja proste vežbe i igre, bilo je opaziti da su se vežbači ozledivali mnogo i pri igrama kao i pri lakoj atletici. U godini 1932 bilo je svega prijavljeno ozlednom fondu ČOS 4139 ozledenih vežbača, od kojih je bilo uvaženo samo 2698, dok se ostale nije smatralo tako ozbiljnima, pa ih se je registrovalo samo iz statističkih razloga. Najviše ozlede dogodilo se pri telovežbi na vratilu, a zatim na ručama. Broj ozleda na vratilu iznosio je 399, a na ručama 384, dok je na krugovima i na konju broj ozleda daleko manji. Što se pak tiče ozlede pri lakoj atletici, bilo ih je: pri skoku u vis 174, pri skoku u dalj 81. Zanimljivo je, da je još manje slučajeva ozlede bilo pri skoku u vis s palicom, naime, 69, pri igrama: odbjuci 122, a hazeni 63, što je svakako u poređenju na mnogo opasniju telovežbu na spravama prilično visok broj. ČOS isplati je prošle godine preko 860.000 čeških kruna raznih potpora, dok je ukupni promet ozlednog fonda iznosio u prošloj godini 1.142.000 Kč.

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja Prosvetnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije održavaju se:

dne 11 o. m. predaje br. Radomir Gačić, Šabac, o temi: »Doba sazrevanja, telesno vežbanje i Sokolstvo« (večernje predavanje);

dne 18 o. m. predaje br. Vladimir Deduš, Varaždin, o temi: »Zadača Sokolstva u odnosu grada i sela« (večernje predavanje);

dne 21 o. m. predaje br. dr. Blagoje Marković, Užice, o temi: »Najblizi zadatak našega Sokolstva« (popodnevno predavanje);

dne 25 o. m. predaje br. prof. Adolf Štefan, Beograd, o temi: »Važnost Sokolstva za narodnu misao« (večernje predavanje).

Sokolska radio-predavanja preko Beogradskog radio-stanice održavaju se svakoga četvrtka od 19.10 do 19.30 časova, i svake prve i treće nedelje u mesecu od 15.15 do 15.30 časova, osim ako u te dane ne pada koji veći praznik ili svečanost naročitog karaktera.

RADIO-STANICA LJUBLJANA

Preko Ljubljanske radio-stanice održaće se u toku ovoga meseca sledeća sokolska radio-predavanja:

dne 5. januara predaje br. dr. Maks Kovačić, Ptuj, o temi: »Prosvetni rad među sokolskom omladinom«;

dne 12. januara predaje br. Dušan Podgornik, Ljubljana, o temi: »Smučarstvo u Sokolstvu«;

dne 19. januara predaje br. Marian Tratar o temi: »Soko, škola i dom«; dne 26. januara predaje br. Verij Švajgar, Ljubljana, o temi: »Rad Sokolstva u Dravskoj banovini«.

Sokolska radio-predavanja na ljubljanskoj radio-stanici održavaju se svakoga petka od 19 do 19.30 časova.

(Nastavak sa I strane)

žava odvojeno. Dva meseca nakon dovršenog tečaja mogu tečajnici da počnu društvene, odnosno župske prednjačke ispite. Bez sumnje je da će ovaj tečaj imati za Sokolstvo Dravske banovine povoljne uspehe, jer će porasti kada spremljaju se svaki petka od 19 do 19.30 časova.

Nekoja opažanja

Često se tretira kroz našu sokolsku štampu i u razgovorima na našim sašticima i sednicama potreba temeljito čišćenja u našim redovima, i to kao ozbiljan predmet, koji zahteva po svojoj zamašitosti i važnosti kod svih naših nadležnih foruma brzo, ali i pametno rešenje. Ipak na žalost, cela dosadašnja diskusija u tome bila je upućena i vodenja tako, da se konstatiralo nekoliko općih činjenica u tom pogledu, dok je vrlo malo palo konkrenih predloga o sanaciji postojećeg stanja. Izgleda, kao da se je išlo samo za tim da se postavi problem i pitanje, ne ulazeći u ispitivanje mogućnosti, kako i na koji način da se to i najbolje reši. Time u vezi smatramo stoga potrebним da opet istaknemo nekoja opažanja.

Uporedivanje stanja i prilika u pojedinim našim sokolskim jedinicama nailazimo na razne slučajevе, koji preče normalni razvoj i uopće štetuju sokolskom ugledu. Tih prilika, bolje rečeno neprilika, ima toliko i raznih, da bi nas odvelo i previše daleko, kad bismo ih hteli redom nabrojati i tražiti, ali ipak nekoje po svojoj sokolskoj dužnosti treba da upozorimo, kako bi svj zajedno poradili da ih složno od sebe odvratimo i jedanput za uvek uklonimo.

Mi vidimo na žalost i to često, da na vodstvo starih sokolskih društava, koja su na glasu, dolaze ljudi, za koje niko ne zna otkuda su došli i gde su do sada bili. Najnedoće se samo pojave i počinju da vode reč, i jao onome ko im se suprotstavlja. Ti samozvani vođi, kako ćemo ih ovde nazivati, ljudi su prvo bez ikakove sokolske prošlosti, s potpunim nepoznavanjem osnovnih načela velike sokolske misli ali zato vrlo spretni. U sokolske redove ušli su većinom iz kristoljublja — zbog svojeg položaja, ličnih veza, a ima ih i takvih koje je dogurala i njihova dobro napunjena kesa; ukratko sve, samo ne lepotu sokolske misli i nacionalnu svest. Došli su verovatno zato, što je danas »zgodno« obnašati jedan putovanje u Sokolstvu, ili što će samo ono dotično društvo, nego s njime i celo Sokolstvo. Kada ovi vođi počine usled svog neznanja a moguće i svesno po Sokolstvo nezgodne stvari, ne usudi im se niko ništa, jer ili su po svom položaju već tako jaki, da ih se drugi boje, ili opet su i drugi pri tome kriji usled lošeg uticaja. Onda već po običaju preko svega se onako šutke prelazi i stvar zaboravlja. Ako se neko usudi da kritikuje ovakav rad, tada dolazi odgovor, da je to neumesna kritika i posle toga tačka.

Najgorje je to, da u takvim zgodama nikо ni ne misli, da se ovakvo stanje mora popraviti, jer takvo vodstvo štetuje svome ugledu ne samo kod naših pripadnika, nego i u celoj našoj javnosti. Krivo pak misle svi oni, koji te samozvane vođe smatraju odgovornim za počinjena dela, koja ruše ugled našem Sokolstvu. Nisu oni krivi, krivi smo mi sami, sestre i braća, koji smo ih primili u našu sredinu i kasnije izabrali na vodeća mesta; krive su i župe, koje su potvrdile njihov izbor.

Kako dakle da se to stanje popravi? Samo tako, da u buduće društva primaju u redove pokusnog članstva samo ona lica, koja dva punopravna člana preporuče, i one koji kroz svoje pokusno vreme ne udovolje našim propisima (t. j. ne svrše idejnu školu, — trebalo bi tu poći čak i dalje — naime, da ako ne polože ispit i iz ideologije i na 1 decembar sokolski zavet), da se ti izbace iz sokolskih redova, da se kao odbijeni oglase u našem »Glasniku«, kako ovakvi ljudi ne bi više nikada mogli postati Sokolima u nijednom društvu i u nijednom mestu. Kada budemo to striktno provadili u celoj našoj javnosti, Krivo pak misle svi oni, koji te samozvane vođe smatraju odgovornim za počinjena dela, koja ruše ugled našem Sokolstvu. Nisu oni krivi, krivi smo mi sami, sestre i braća, koji smo ih primili u našu sredinu i kasnije izabrali na vodeća mesta; krive su i župe, koje su potvrdile njihov izbor.

Druga jedna rak-rana u našem Sokolstvu je osnivanje sokolskih društava i četa, o čemu je također potrebno da se male pozabavimo.

Čitamo već godinama u izveštajima naših župa, kako neka društva ne valjuju. Tuži se načelnik, tuži se tajnik, žali se prosvetar, jauči blagajnik. Svi lupaju na sednicama po društvenima: »Ne daje izveštaj!« »Ne šalje

odgovor na dopis!« »Ne čita okružnice!« — tuži se tajnik. »Ne plaća župski doprinos!« — žali se blagajnik. »Ne šalje statističke podatke!« — govori statističar. »Nije održano ni jedno predavanje niti nagovor pred vrstom!« — referiše prosvetar. — »Kako će održati nagovor pred vrstom, kad nema ni jedne kategorije, i već 2 godine ništa tehnički ne radi?« — odgovara načelnik prosvetaru i t. d. — To su razgovori, koji se redovno čuju na župskim sednicama od naših redovnih župskih funkcionara. Svi se oni ljute na društva, a niko se ne pita, što će nam ovakve jedinice u župi. Katkada koji smeniji razljuti se pa predloži, da se raspusti takvo društvo ili četa, ali odmah mora ušuteti, jer dobiva odgovor: »Lako je raspustiti, ali je teško osnovati!« — A mi bi svima takvima odgovorili, da je lako osnovati, ali je vama teško raspustiti društvo zato, jer bi se tada brojno stanje vaših jedinica smanjilo! Ambicija!

A sada da vidimo, kako se kod nas u nekim slučajevima osnivaju naše jedinice, sokolske čete i društva. Evo po prilici ovako: U provinciji u nekim mestima čuo n. pr. opštinski beležnik ili koji drugi »uvaženik« da ima osin vatrogasaca i ostalih raznih ustanova u drugim mestima i sokolskih društava, te da se vode tih društava kod »nadležnih« vrlo cene. On odmah na večer u birtiji sakupi nekolicinu ljudi i govori im o »potrebi osnivanja sokolskog društva«, dabome, i to da bude on starešina. I tako nakon kratkog vremena izaslanje župa delegata na skupštinu te čete ili društva i brojno stanje te župe je odmah poraslo za jednu jedinicu!

U gradovima opet osnivaju se društva u nekim slučajevima po prilici ovako: Posvadi se načelnik i načelnica s upravom, sakupi nekoliko članova i članica iz tog društva i osnuju novo društvo. I sada uđi po starome društvu, da ono ništa ne vredi, i tako nastane štetno natecanje, afera i slično. Ima i slučajeva, da pojedinci osnuju, usled gornjih razloga, nekoliko društava, koja su svu skoncentrisana u sedini grada, jer je tu najpodesnije i najprikladnije za vežbanje članstva i t. d. Tako se događa, da na par stotina metara stope dva i više društava, a da se za periferiju niti brine niti pišta.

Nije potrebno govoriti, da takav rad sokolskom pokretu više škodi nego koristi. Da, ali tu je teško pomoći, kada svi hoće da budu sokolski funkcionari! Kada bi se sve naše jedinice i župe držate striktno pravila, koja tačno predviđaju uslove za osnivanje sokolske čete ili društva, svega toga se onako neće dogoditi. Kada bi se bratske župe okanile svih sentimentalnosti i bez obzira brise čete i društva, koje ne izvršavaju svoje du

interesantnije što me je i ponukalo da ovo pitanje iznesem u »Glasnik«. Kad iz tih poznatih razloga čavlić svrši zadat ili u »ormaru«, to društvo može biti sigurno da će kroz kratko vreme dobiti taj akt, koji će u blažem ili oštrijem tonu sadržavati prekor zato što im još nije stigao prilog za čavlić. Tu nam se opravdano nameće pitanje: da li su prilozi za čavliće »dobrovoljnije ili »obavezne«?! — Ja rade mislim, da su to dobrovoljni prilozi, jer nema nikakvog sveznog naredjenja da društva »moraju« otkupiti čavlić, pa ako su blizilj dobrovoljni, onda nema mesta ni blagom, a kamo li ostrom prekoru.

Rad u našim jedinicama

Mnogobrojne jedinice, koje su u zadnje vreme osnovane i osnivaju se prepuštene su često puta volji i ljubavi prema sokolskom radu nekolincima braće (sestara), koji nastoje da sve svoje slobodno vreme, sve svoje znanje posvete napretku takvih jedinica. Svojim primjerom i radom uzgajaju mlade, koji će posle svežim elanom širiti sokolsku ideju. Mogli bismo ustvrditi da je u svakoj našoj jedinici takve braće i sestara i prema tome da se i u svim našim jedinicama i radi. Međutim taj rad često ne samo da je raznolik po sadržaju, već je ponekad i u biti svojog. To dolazi i odatle što za svu stariju braću, koja aktivno rade ne možemo ustvrditi ni tražiti: »Put u sokolski život vodi kroz sokoljanu. Još će prilično vremena igратi glavnu ulogu u radu bilo tehničkom, bilo prosvetnom ljudav prema samom radu, prema samom Sokolstvu. Tek za mlađe generacije smaćemo tražiti pravi sustavni ili da ga nazovemo ispravniji jedinstveniji rad, ali razume se samo u slučaju ako te mlađe generacije budu uzgajivane onako, kako to traži sokolska ideologija i Sokolstvo samo. Uzgajati u pravom smislu i u oku duhu mogu samo oni, koji znaju barem jednu stranicu više od onih koje se uzgaja, bilo to idejno ili tehnički! Ne mislim ovde na onu braću, sestre, koji svoje praznine nastoje ispunjavati sokazanjem, tim se više to tiče braće i sestara, koji misle da je samo njihovo prisustvo dovoljna garancija za sokolski uspjeh. Bratska Sok. župa Sušak-Rijeka je u tom pogledu išla malo dalje. Tražeći od svojih jedinica točan program rada za svaku tromesečje za sve jedinice, nastoje da sokolski rad bude uopšte jedinstven.

U našem Savezu, po statistici 30 VI 1932, postoji 1835 sokolskih jedinica, pa ako svaka pošalje po »čavliću« mogu se desiti dva slučaja, ili da budžeti budu mnogo pre potpuno iscrpljeni ili da ormari budu potpuno nabijeni.

Da se ovo ne bi desilo preporučiti je svima da ukucavanje čavlića smatraju kao počast onome, koji ukucava, o koju će se iz vlastitih pobuda jagmiti ona društva i pojedinci koji sami to žele, a s dosadašnjom metodom i »usavršavanjem« trebalo bi već jednom prekinuti. — H.

dignu svoju vlastitu štampariju, i knez Miloš preko Cvetka Rajovića i Avramu Petronijevića nabavio je u Petrogradu štampariju sa svim potrebnim mašinama i priborom. Nemac Adolf Berman bio je prvi faktor. Sredinom godine 1833 pristao je knez Miloš na pobudu Dimitrija Davidovića, da dozvoli štampanje novina, a na novu godinu izašla je objava, da je štamparija uređena i da može početi s radom. Već 5. januara pojavile su se prve novine. Oduševljeno je bilo veliko i iz samog Beograda odmah su je, nakon primitka prvog broja, javilo 120 preplatnika. Urednik ovog prvog lista na teritoriji predratne Srbije bio je Dimitrije Davidović. Uvodni članak prvog broja nosio je naziv: Srbija. Izlazile su u »knjaževskoj srpskoj pečatnji knjiga« u Kragujevcu.

50-godišnjica akademskog pevačkog društva »Obilić«. Akademsko pevačko društvo Obilić, koje je po svom radu poznato u svim krajevinama naše zemlje, priprema se da s velikim koncertnim priredbama i turnejom proslavi 50-godišnjicu svog plodnog rada. Jubilej ovog zaslužnog pevačkog društva pada sredinom februara. Tom zgodom Obilić će izdati i opširnu spomenicu o svom dosadašnjem radu.

Varšava — 300 godina poljska prestonica. Krajem godine 1933 navršeno je 300 godina otkako je bila Varšava prestonica Poljske. Već Sigmund III pokušao je godine 1595 da preseli svoj dvor iz Krakova u Varšavu, koja je onda bila još malo mestance, ali tek naredne godine izvršeno je seljenje i od tada se je tamo sestajao Sejm. Ispak je tek za vladanju Ladislava IV, krajem godine 1633, Varšava bila i formalno proglašena za prestonicu Poljske, što je danas u obnovljenoj velikoj Poljskoj.

Umro čuveni poljski istorik. Dne 22 decembra prošle godine umro je u Varšavi profesor dr. Stanislaw Ptašicki, generalni direktor državnog arhiva. Pokojuški bio je jedan od najpoznatijih i uvažavanih istorika, specijalist za istoriju Poljske, ali i poznavalač poljske literature i poljskog jezika. Od godine 1879, kada je završio studije, pa sve do godine 1918. bio je u Petrogradu u početku kao profesor rimokatoličkog seminaru, a kasnije kao docent i profesor petrogradskog univerziteta. Od godine 1904 bio je član poljske akademije nauka u Krakovu. Nakon oslobođenja Poljske postao je profesor univerziteta u Lublinu, a godine 1926 star već 73 godine, postao je kao jedini sposobni kandidat i poznavalač jezika, literatura poljske, te ruske istorije, generalni direktor centralnog državnog arhiva u Varšavi. Doživeo je 80 godina.

Pred kratko vreme održana je skupština Unije francuskih gimnasta, pa je prilikom biranja novog vodstva Unije bio njenim predsednikom Godje, a njegovim pak zamениćima Vahmar, Manšet i Šlumberger. Za generalnog tajnika izabran je Kordelje.

DOSADANJE PRIJAVE ZA MEDUNARODNA SMUČARSKA TAKMIČENJA

Medunarodna smučarska organizacija (FIS) priređuje i ove godine svoja medunarodna smučarska takmičenja, i to ovoga puta u mestu Sočitea u Švedskoj. Prema vestima poljskih i česko-slovačkih listova, tim takmičenjima po prvi put učestvovaće također i smučari Sovjetske Rusije, da se ogledaju u takmičenju ostalim slovenskim narodima. Ipak za ova takmičenja postoji još jedna zapreka, naime, što ruski smučari preko svoga saveza još nisu učlanjeni u Medunarodnu smučarsku federaciju, pa da budu mogli učestvovati pomenutim takmičenjima u Zakopanima oni će morati prethodno da za to dobiju dozvolu od pomenute federacije. Do sada za ova smučarska takmičenja prijavili su se Čehoslovaci, Jugoslaveni, Bugari i Poljaci. Svakako bilo bi u interesu slovenskog zbiljenja da bi Medunarodna smučarska federacija (FIS) dozvolila iznimno start i sovjetskim smučarima, koji su poznati kao izvrsni takmičari.

KRONIKA

15-godišnjica naše avijacije. Krajam prošle godine navršeno je 15 godina opstanka naše avijacije. Prva etapa i prvi pokušaji su uvođenje aeroplana u vojnu službu padaju u balkanski rat 1912. Do svetskog rata izgrađen je već lep broj aeroplana srpske vojske. Prva srpska cekadrija doživela je godine 1915, prilikom povlačenja svoju propast. Druga etapa, koja znači faktično osnivanje naše avijacije započinje krajem 1918. godine, kada je na solunskom frontu stvorena eskadrila srpskih aeroplana. Ovi aeroplani i zaplenjeni aeroplani nakon pobede bili su prva osnova naše avijacije, koja se poslagano ali sigurno razvijala tako, da danas prethavlja bilo kao vojna ili kao civilna bez sumnje važan i snažan faktor naše narodne odbrane i medunarodnog saobraćaja. Kroz ovo kratko vreme pokazalo je naše vazduhoplovstvo vrlo velikih i zavidnih uspeha ne samo u našoj domovini, već i u inostranstvu, koje s poštovanjem govori o našoj avijaciji i njenim pilotima.

100-godišnjica »Novina Srbskih«. Uoči Bogojavljenja pre 100 godina pojavile su se prve novine u tek oslobođenoj, ali još vazalnoj kneževini Srbiji nazvane »Novine Srbske«. Iz njih su se kasnije razvile »Službenе novine«, dok su i one već bile napola službeno glasilo vlade. Godine 1830, s posebnom naredbom nakon više neuspelih molbi, dozvolila je visoka porta, da Srbija po-

digne svoju vlastitu štampariju, i knez Miloš preko Cvetka Rajovića i Avramu Petronijevića nabavio je u Petrogradu štampariju sa svim potrebnim mašinama i priborom. Nemac Adolf Berman bio je prvi faktor. Sredinom godine 1833 pristao je knez Miloš na pobudu Dimitrija Davidovića, da dozvoli štampanje novina, a na novu godinu izašla je objava, da je štamparija uređena i da može početi s radom. Već 5. januara pojavile su se prve novine. Oduševljeno je bilo veliko i iz samog Beograda odmah su je, nakon primitka prvog broja, javilo 120 preplatnika. Urednik ovog prvog lista na teritoriji predratne Srbije bio je Dimitrije Davidović. Uvodni članak prvog broja nosio je naziv: Srbija. Izlazile su u »knjaževskoj srpskoj pečatnji knjiga« u Kragujevcu.

Cena je knjizi Din 20, a naručuje se kod M. Jankovića, Zagreb, Gundulićeva 56.

SOKO NA JADRANU

Glasnik Sokolskih župa Split, Šibenik-Zadar i Sušak-Rijeka, Split, br. 11-12, novembar-decembar 1933.

Ovaj dvobroj donosi sledeći sadržaj: Dr. Mirko Buć: Naš 1 decembar. — Prof. Jerko Gršković, Šibenik: Pe-

tar Petrović Njegoš. — Dr. Simunović Stevan, Split; Cika Jova, Trebotić Frano, Milna: Dan boli. — Dr. Simunović Stevan: Zdravstveni nagovori za decu i odrasle; Mudre reči o zdravlju. — Zbor društvenih starešina i načelnika u Splitu. — Na večovnom času muškog naraštaja u Sušaku. — Vesti iz župa Split, Šibenik-Zadar i Sušak-Rijeka. — Sokolska štampa. — Sokolstvo u Americi.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVA I ČETA

Zupa Cetinje

CETINJE. — Prednjački tečaj za vode sokolskih četa. Sokolska župa Cetinje održala je u treći jednomesečni tečaj za vode sokolskih četa u toku ove godine. Na ovaj tečaj javilo se 44 tečajnika iz raznih sokolskih četa ove župe. Tečaj se održavao na Cetinju o trošku župe, i to u kasarni 38 pešadijskog puka »Njegoševog«. Ranije održani tečajevi na Cetinju i u Tivtu imali su lepe rezultate, jer se na njima ospozibilo preko 80 vodnika za sokolske čete. S ovim trećim tečajem taj se broj povećao na 120 vodnika-prednjaka.

Ovaj treći tečaj počeo je 5. novembra, a svršio se 3. decembra na vrlo srećan način. Na tečaju su predavali članovi ŽPO i dr. Sokoli i to: sokolske vežbe — sustav braća tehničkog odbora na čelu sa svojim načelnikom bratom Žljuvom Josipom, žup. načelnikom, 54 časa; vojničke vežbe por. brat Stanić 10 č.; naši sokolski i jugoslovenski velikani: br. Milić Šćepan 6 č.; istriju Sokolstva br. Grujić Krsto 7 č.; narodnu istoriju: br. Dušan Velimirović 6 č.; sok. administraciju: br. Milutin Ivanović 15 č.; sok. organizaciju i grad. pravo: brat Aleksander Milivojević 8 č.; higijenu: br. Milan Gvozdenović 8 č.; anatomiju i fiziologiju: br. dr. Piletić 10 č.; prvu pomoć: br. dr. Niko Martinović 3 č.; zarazne bolesti: br. dr. Gerasimović 4 č.; voćarstvo: br. Vido Đakonović 9 č.; vinogradarstvo: br. Niko Kelić 9 č.; zadrugarstvo: br. P. Poleksić 5 č.; ratarstvo i livejarstvo: br. Durović 8 č.; povrtnarstvo: br. D. Mijušković 5 č.; stočarstvo: br. D. Popović 7 č.; ideologiju Sokolstva: br. Ćetko Dedić 4 č.; ideologiju: br. Rajnaj Mihailo 3 č. Prema ovome održalo se 180 časova, od kojih pada na telesne sokolske vežbe 54, a na vojničke vežbe 10, što čini 64 časa; iz predvih, odnosno poljoprivredni predmeta 43 časa; iz higijene 21 čas, a ostatak od 46 časova iz sokolskih predmeta idejne sadržine. Predavalio je 18 naставnika, pored 1 predavanja iz sokolskog bresništva, koji je održao br. Milorad Šoškić, dir. učit. škole.

Osim redovnog, devetosatnog rada na dan, tečajci su ipak stigli da čine manje izlete u okolinu Cetinja, razgleđaju znamenitosti grada Cetinja i da prisustvuju na filmsku prikazivanja u Banovinskom narodnom pozorištu naizmenice po 12 tečajnika i na svečanoj akademiji 1. decembra uvezvi učesnicu sa 2 tačke sokolskih vežba.

Na kraju tečaja održao se zajednički ručak tečajnika sa svojim naставnicima i starešinstvo župe na čelu sa zam. starešinom br. Bajićem Mihailom. Za vreme ručka tečajac, br. Novović, održao je govor kojim se zahvalio starešinu župe i naставnicima dajući obećanje da će većajevi nastojati da u narodu unesu na tečaju stečeno znanje. Brat Bajić se zahvalio na ovome i istodobno istakao zasluge sokolskih priatelja bana br. dr. Alekse Stanića i komandanta divizije br. Vojina Maksimovića, generala. Jedan tečajac se također zahvalio načinu tečaja za učenje i učenja.

Posle podne u 3 sata postrojeni tečajnici su sačekali bana i generala i njihovu pratiću pozdravivši ih s gromkim sokolskim pozdravom. Ovom prilikom su dva tečajnika: Labović i Radanović održali prigodne govorove zahvalivši se banu i komandantu i svima onima koji su ukazivali pomoći prilikom održavanja tečaja. Oni su govorili u sokolskom zanisu i mladiškom poletu o sokolskoj ideologiji. Na ove njihove govorove odgovorili su prvo br. ban, a potom br. komandant, osvrćući se na značaj Sokolstva izrazujući želju da ovaj i drugi ovakvi tečajevi urode plodom za dobro Kralja, Otadžbine i svega Sokolstva. Na kraju ove svečanosti je vrlo lep govor održao predsednik župskog odbora za seoske sokolske čete, br. Dedić Ćetko. On je izložio značaj ovakvih tečajeva, pohvalio je tečajnike, zahvalio se načinu tečajnika upoređujući na praktično gajenje ove zdrave i lepe grane telesnog vaspitanja. Nakon jednog kraćeg pregleda razvita skijaštva (umešnije bi bilo umesto »skijaša«, »skijanje« i t. d. upotrebiti naše izraze »smučare«, »smučarstvo« i t. d. sa slovenačkog, koji sve to više prodiru i u ostale naše krajeve) knjiga svojim gradivom upućuje na praktično gajenje smučarstva, podajući u poglavju »Gimnastika skijaša«, u 20 skupina, sve najvažnije sastavne elemente gimnastike skijaša. Toplo preporučamo.

Na kraju ove svečanosti slikali su se svi tečajnici, naставnici, starešinstvo župe i videni gosti.

STATISTIČKI TEČAJ ZA DRUŠTVENE STASTIĆE, 27. i 28. novembra ove godine održao se dnevne župski statistički tečaj za društvene statističare Sokolske župe Cetinje pod rukovodstvom župskog statističara br. Milovića Aleksandra. Na tečaju su data potrebljena obaveštenja i uputstva za statistički rad u društvenima i četama, članovi župskog prosvetnog odbora.

PROSVETNI TEČAJ ZA UČITELJE (-ICE). — Posle uspešno održanog prvog sokolskog prosvetnog tečaja na Cetinju održanog od 14—19. novembra ove godine, prosvetni odbor župe Cetinje načinje na vreme, održaće se župski prosvetni tečaj isključivo za učitelje (-ice) osnovnih škola. Učiteljima (-cama), polaznicima tečaja Sokolska župa će prepremiti besplatni stan i hrana uz vrlo umerenu cenu. Ovime će učesnici dobiti i u vrijeme bez štete za njihov redovan službeni rad.

DVODNEVNI SOKOLSKI TEČAJ ZA UČENIKE SREDNJIH ŠKOLA. — Župski prosvetni odbor rešio je da održi sokolski prosvetni tečaj za dake viših razreda gimnazije i bogoslovije na Cetinju, u toku meseca januara iduće godine. Tečaj bi trajao 2 dana, t. j. po mogućnosti u dva spojena praznična dana.

BAR. — Rodandan Nj. Vel. Kralja Aleksandra I proslavljen je u Baru na srećan način. Nakon blagodarenja, formirana je svečana povorka. U veče priredilo je Sokolsko društvo u dvorani »Toplice« svečanu akademiju, koja je po svojoj priredbi potpuno uspela i bila posećena od predstavnika vlasti, škola i velikog broja građana.

CETINJE. — Sokolsko društvo Cetinje proslavilo je vrlo svečano 1. decembar. Ujutro u 8 sati bila je svečana sednica i polaganje zaveta. Prisutne je pozdravio zam. starešina br. Matan Kaluderović. Posle toga se dalo dužno poštovanje umrlim članovima i članicama. U 9 i po časova pošla je određena delegacija na blagodarenje u rimokatoličku crkvu. Posle održanog blagodarenja korporativno su sv. Sokoli pošli u pravoslavnu manastirsку crkvu takoder na blagodarenje. U 11 sati nastalo je defilovanje Sokola, vojske, opštinskog odbora, činovnika, raznih udruženja, mesnih škola i t. d. ispred »Oficirskog doma« (u kojemu kući se redovno Nj. Vel. Kralj Aleksandar) i Narodnog muzeja (bivšeg dvora Kralja Nikole), pozdravljajući bana i komandanta divizije. Posle svršenog defilea sve sokolske kategorije su ispratile sokolsku zastavu u sokolatu, posle čega su nastala čestitana komandantu divizije u »Oficirskom domu« u banu u banskoj palati. U 5 sati posle podne priredena je dugačka povorka s bakićem. U ime građanstva i Sokola pozdravio je pred banskim palatom bana pretsednik opštine br. Zuber Nikola, a pred Komandom divizije, u ime Sokola pozdravio je komandanta br. Milisav Dobričanin, advokat, Zetski

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

Župa Maribor

VELIKI DOLENCI. — Naša četa je priredila na kraljev rojstni dan igro »Priseća o polnoći«, 26. decembra pa otroško igro »Čudežne gošti« z božićnicom.

Na 1. in 17. decembra pr. l. sta se na slovenskem način proslavila oba državna praznika. Odziv ljudstva je bil pri vseh prireditvah zelo zadovoljiv.

Župa Mostar

MRCINE. — Proslava rodendana Nj. Vel. Kralja Aleksandra I proslavljena je u našem četu na veoma svečan način. U jutro pre blagodarenja skoro svi članovi sakupili su se u četu, gde je održana svečana sednica. Nakon sednice je starešina br. Božo Grmoljež održao govor o značaju današnjeg ravnosnog dana i na kraju pozvao prisutne da ustanu i kliknu Nj. Vel. Kralju. Posle urnebesnog klijanja Nj. Vel. Kralju i Kraljevskom domu otpevana je državna i sokolska himna. Osim toga održala je predavanje »O Sokolstvu« sestra Katja Jemo. Zatim je celokupno članstvo u II sati zajednički prisustvovalo blagodarenju.

Župa Niš

SALAŠ. — Sokolska četa u Salašu proslavila je rodendan Nj. V. Kralja Aleksandra — 17. t. m. vrlo svečano. Pre podne je u 8.30 otopeno blagodarenje. Posle službe Božje, svi su prisutni otišli u Sokolski dom gde je održao prosvetar čete br. Sofronije Stančović predavanje o značaju Sokolske štampe. Tom je prilikom skupljana i preplata za sokolske liste, te je uprava s postignutim uspehom potpuno zadovoljiva. U nastavku sednice, koju je produžio da vodi starešina Sokolske čete br. Borivoje Antić pristupljeno je organizovanju Dobrovoljne vatrogasne čete. Objasnivši prisutnima cilj i zadatke vatrogastva kod nas brat Antić je pozvao prisutne da se upišu u članstvo. Samo toga dana upisano je oko 70 članova.

Uveče je podmladak Crvenog Krsta priredio u prostorijama Sokolskog doma veoma uspeli koncert s biračkim programom.

Župa Osijek

BROD. BRDO. — Sokolska četa Brod. Brdo priredila je 17 XII 1933 u 3 sati posle podne akademiju za sve svoje članove (vežbače, podupirače i decu), da dostoje proslavi rodendan Nj. Vel. Kralja Aleksandra I.

Prisutne pozdravio je starešina čete br. Luka Miletić, a prosvetar čete s. Ivana Kikerec održala je predavanje o životu Njegovog Veličanstva. Naročito je sestra govorila o odnosu Kraljevca prema Sokolstvu i toplim rečima izrekla sve ono, što mi Jugoslavenski Sokoli imamo da kažemo našem uzvišenom Vladaru i bratu na dan Njegova rođenja. Posle predavanja mala sestra Sokolica deklamirala je pesmu »Na rodendan Njeg. Vel. Kralja Aleksandra I«, a onda su sledile druge pesme. Ženska deca izvela su vežbu s kolutima, a muška deca vežbu sa zastavicama. Akademija je završila životom slike »Pozdrav Sokola svome Kralju« uz pevanje državne himne. Iako je akademija priredena samo za članove, s velikim zadovoljstvom zapazeno je i mnogo drugih posetilaca.

Župa Sarajevo

VISOKO. — Sokolsko društvo u Visokom održalo je u nedelju dne 31 decembra 1933 u 10 sati pre podne tečaj za funkcionere sokolskih četa Kraljevac, Čekrčići, Dobrinje i Radovljica, na kome su funkcioneri Sokolskog društva uputili prisutne u točno vršenje dužnosti.

Na večer priredeno je Silvestarsko selo, na kome je prvi put istupio novoosnovani društveni dez-orkestar. U najboljem raspoloženju dočekan je rastanak sa Starom godinom, koja se je ganutljivim rečima oprostila od prisutnih i pročitavši im svoju oporučnost. Na maramu u mramu uz zvukove posmrtne marše, a kada se je pojавilo svetlo Nove godine, opažene su četiri

članice, koje su u poziciji baleta prikazale Novu godinu 1934, zaigrane kolo, i zatem zaredale po stolovima čestitajući prisutnim. Ispred uprave začeljio je br. načelnik celom članstvu svaku sreću na što je nastavljena igranka.

Župa Split

IGRANE. — Ovo Sokolsko društvo na drugi dan Božića održalo je sokolsku akademiju s pretstavom. Tom prigodom održao je brat prosvetar kratak govor o širenju sokolske štampe. Zatim su sledile gimnastičke vežbe, pozorišni komadi i razne deklamacije. Na koncu je pozdravio sve prisutne br. Kumrić.

Župa Sušak - Rijeka

ALEKSANDROVO. — Našo Sokolsko društvo dalo je na Stjepanje, 26 dec. pr. g. komad »Tako je moral biti od Branislava Nušića. Meštani su u velikom broju prisustvovali ovom pretstavu, te se vidi da je kod njih interes za pretstave mnogo porastao, osobito posle komada »Gospoda ministarka«, koja je davana 12. novembra.

Ova pretstava, i ako donekle zaoštaje za »Gospodom ministarkom«, i materijalno i moralno vrlo dobro je uspela te braća diletantri zasluzuju svaku priznanje i pohvalu.

NOVI VINODOLSKI. — Sokolsko društvo u Novome, uredivši dvoranu u Osnovnoj školi, radi u tehničkom pogledu vrlo marljivo. Prednjački zbor se sastoji od samih nastavnika, a pod vodstvom iskusnoga sokolskog radnika br. načelnika Stanislava Harapina, koji več punih 14 godina s uspehom radi u sokolskim redovima. Još 1908 godine kao srednjoškolac pomagao je u tehničkom radu svome oцу Adolfu Harapinu, koji je u Novome i osnovao društvo. Glazbena sekcija, koju je osnovao starešina br. Kuzma Mikuličić, lekarnik, takođe marljivo radi iako joj je duša Ruter otišao. Stari Soko Milan Piškulić, trgovac, osnovao je i diletačku sekciju i tako je rad u Sokolu u godini 1933 bio vrlo dobar.

Župa Tuzla

TUZLA. — Inicijativom starešine društva brata Nikifora Todića osnovan je 20 decembra 1932 g. pri Sokolskom društву, pozorišni otsek.

Novosagradeni Sokolski dom s lepotom salom i velikom pozornicom kao i nizgrednjim prostorijama, ulevao je mnogo nade, da će se ovaj otsek moći uzdržati, te svojim članovima i članicama kao osfalom granđanstvu pružiti priliku, da povrate život već davno zamrlo društvenosti u Tuzli. I danas, nakon godine dana rada ovog našeg mladog otseka, možemo konstatovati, da smo izvršili sve što smo prigodom osnivanja otseka zamislili, i to s vrlo velikim uspehom.

Najbolji dokaz tome je poslednji komad »Misteriozni kamic« od I. Kulundžića, koji je izveden 10 decembra 1933 godine pred dupke punom salom, s tolikim uspehom, da su posetioci zahvalili da se isti komad u što skorije vreme ponovi. Želji je udovoljeno, posle nedelje dana t. j. 17 decembra, dat je ponovo »Misteriozni kamic« uz ogromno učešće posetilaca. Zaista lep uspeh.

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večvarnem tisku. / Lastna tvorница šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

**KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU**
Tyrševa ulica štev. 44

**UČITELJSKA
TIKARNA**

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

Župa Varazdin

PROSLAVE SOKOLSKOG PRAZNIKA. — (Nastavak). — U prešlo smu broju Sokolskog glasnika opisali proslave dana Ujedinjenja od četrdeset društava i četa naše župe.

Prema naknadno stiglim izveštajima proslavile su i daljnje jedinice ove župe sokolski praznik na ovaj način: Sokolska četa Bisag održala je u prisustvu sveg članstva i vatrogasnog društva, svečanu sednicu, koju je otvorio brat Potlaček, a na kojoj je prigodno predavanje održao brat Mato Belobrk.

Pre same proslave održana je prosvetna škola, u kojoj se je članstvo ove mlade čete pripravilo za zavet, koji je pošlo 30 članova. Program proslave upotpunjeno je pevanjem i deklamacijama. Četa Kamenica održala je svečanu sednicu i akademiju, na kojim predavao načelnik brat Krešimir Milholjević. Rasporod je bio obilan deklamacijama, igrokazima i pevanjem. Svečanu proslavu priredila je i četa Knežinec. Govore održali su braća Sekulić i Večerić Ivan. Deklamovalo je više dečje. Naraštajke izvele su proste vežbe i dva narodna kola uz pratnju orkestra. Pevanjem državne himne završena je ta svečanost. Lepu proslavu održala je četa Nedelišće. Obilan program saslušan je pažljivo od mnogo prisutnog naroda. Prigodno slovo i oslobodenju Medumurja ispod madžarskog jarma govorio je brat Martin Viljevac. Istoga dana održala je svečanost i četa Vratislav. Nakon službe Božje, kojoj je prisustvovalo sve članstvo govorio je o Njegovom Veličanstvu Kralju na svečanom selu brat Pelikan. Pod ravnateljem brata Mirka Žganca održao je tamburaški zbor čete himnu i stare međumurske božične pesme. Igrokaz »Sveti badnja noć« takoder se je mnogo svjedela. Naraštajski otsek Sokolskog društva Varaždin održao je tog dana posle podne svoje selo, na kojem je nastupio naraštajski tamburaški zbor pod ravnateljem brata Ostojića. Održan je prigodno govor načelnika brata Kovacića i deklamacije, te predavanje župskog prosvetara, brata Deduša, o sokolskoj štampi. Pod ravnateljem sestre Brknjača održao je mešoviti naraštajski zbor prigodne pesme. Lepu Domjanicevnu pesmu »Kaj« održano je otpovala sestra Rogina uz klavirsku pratnju sestre Halužan. Nakon sela održana je igranka uz sviranje sokolskog orkestra. I četa Bednja proslavila je svečanu ovaj praznik prisustovanjem blagdanima brat Rozenberg. Članovi su nastupili s prostim vežbama, a zatim je društvena glazba održala prigodne pesme. Celočukno članstvo prisustvovalo je pod društvenim barjakom službi Božje. Društvo Maruševac proslavilo je taj dan s ovim rasporedom: govor starešine brata Špirlera, »Šokolski pozdrav« i »Savica« pevali su članovi uz pratnju tamburaškog otseka. Predavanje održao je brat Težak. U prostim vežbama nastupili su deca. Diploma sa župskog natečaja predana je bratu Višketu. Pesme »Ja sam soko« i »Pesma Istri« deklamovala su deca. Poseta je bila vrlo dobra. Četa Podruže održala je samo svečanu sednicu na kojoj je predavao brat Smolčić. Četa Šemovce održala je svečanu sednicu i selo. Prigodno predavanja održao je brat Sitar. Društvo Štrigova održalo je u proslavu sokolskog praznika svečanu sednicu i akademiju za odrasla i decu, koje priređe su bile odlično posecene. Prigodne govore održala su braća Tomislav Kovač i Ivan Rihter. Društvo Varaždinske Toplice održale su 1 decembra svečanu sednicu, na kojoj je govorio prosvetar brat Halužan, a akademija je održana u novome domu 26 decembra. Na akademiji govorio je o decembarskim narodnim blagdanima brat Rozenberg. Članovi su nastupili s prostim vežbama te na ručama i preči. Ženska deca odvežbala su proste vežbe i vežbe za stanicama. Deklamovale su sestre Bo-

žica Grkčević, Ivanka Rozenberg, Anka Brnčić te braća Branko Grkčević i Božo Jos. Pričavljana je alegorija »Slava Jugoslavstva«.

Još uvek nisu poslale izveštaje 22 jedinice, među njima i nekoja jača društva. Ove izveštaje ne čemo moći da objavimo našoj sokolskoj štampi, jer su vremenski potpuno zastareli. Skrećemo pažnju svima jedinicama da šalju svoje izveštaje odmah nakon samog održanja, inače biće župa prisiljena da takove dopise baciti u koš.

PROSLAVE RODENDANA NJ. VEL. KRALJA. — 45 rodendan Nj. V. Kralja proslavila je veoma svečano četa Jalžabet. Blagodarenju prisustvovalo je sveukupno članstvo, kamo je pošlo jedno s vatrogasnog četom pod sokolskim barjakom. Nakon blagodarenja sakupilo se mnoštvo naroda u školi, gde je predavao načelnik brat Krešimir Milholjević. Rasporod je bio obilan deklamacijama, igrokazima i pevanjem. Svečanu proslavu priredila je i četa Knežinec. Govore održali su braća Sekulić i Večerić Ivan. Deklamovalo je više dečje. Naraštajke izvele su proste vežbe i dva narodna kola uz pratnju orkestra. Pevanjem državne himne završena je ta svečanost. Lepu proslavu održala je četa Nedelišće. Obilan program saslušan je pažljivo od mnogo prisutnog naroda. Prigodno slovo i oslobodenju Medumurja ispod madžarskog jarma govorio je brat Martin Viljevac. Istoga dana održala je svečanost i četa Vratislav. Nakon službe Božje, kojoj je prisustvovalo sve članstvo govorio je o Njegovom Veličanstvu Kralju na svečanom selu brat Pelikan. Pod ravnateljem brata Mirka Žganca održao je tamburaški zbor čete himnu i stare međumurske božične pesme. Igrokaz »Sveti badnja noć« takoder se je mnogo svjedela. Naraštajski otsek Sokolskog društva Varaždin održao je tog dana posle podne svoje selo, na kojem je nastupio naraštajski tamburaški zbor pod ravnateljem brata Ostojića. Održan je prigodno govor načelnika brata Kovacića i deklamacije, te predavanje župskog prosvetara, brata Deduša, o sokolskoj štampi. Pod ravnateljem sestre Brknjača održao je mešoviti naraštajski zbor prigodne pesme. Lepu Domjanicevnu pesmu »Kaj« održano je otpovala sestra Rogina uz klavirsku pratnju sestre Halužan. Nakon sela održana je igranka uz sviranje sokolskog orkestra. I četa Bednja proslavila je svečanu ovaj praznik prisustovanjem blagdanima brat Rozenberg. Članovi su nastupili s prostim vežbama, a zatim je društvena glazba održala prigodne pesme. Celočukno članstvo prisustvovalo je pod društvenim barjakom službi Božje. Društvo Maruševac proslavilo je taj dan s ovim rasporedom: govor starešine brata Špirlera, »Šokolski pozdrav« i »Savica« pevali su članovi uz pratnju tamburaškog otseka. Predavanje održao je brat Težak. U prostim vežbama nastupili su deca. Diploma sa župskog natečaja predana je bratu Višketu. Pesme »Ja sam soko« i »Pesma Istri« deklamovala su deca. Poseta je bila vrlo dobra. Četa Podruže održala je samo svečanu sednicu na kojoj je predavao brat Smolčić. Četa Šemovce održala je svečanu sednicu i selo. Prigodno predavanja održao je brat Sitar. Društvo Štrigova održalo je u proslavu sokolskog praznika svečanu sednicu i akademiju za odrasla i decu, koje priređe su bile odlično posecene. Prigodne govore održala su braća Tomislav Kovač i Ivan Rihter. Društvo Varaždinske Toplice održale su 1 decembra svečanu sednicu, na kojoj je govorio prosvetar brat Halužan, a akademija je održana u novome domu 26 decembra. Na akademiji govorio je o decembarskim narodnim blagdanima brat Rozenberg. Članovi su nastupili s prostim vežbama te na ručama i preči. Ženska deca odvežbala su proste vežbe i vežbe za stanicama. Deklamovale su sestre Bo-

žica Grkčević, Ivanka Rozenberg, Anka Brnčić te braća Branko Grkčević i Božo Jos. Pričavljana je alegorija »Slava Jugoslavstva«.

Još uvek nisu poslale izveštaje 22 jedinice, među njima i nekoja jača društva. Ove izveštaje ne čemo moći da objavimo našoj sokolskoj štampi, jer su vremenski potpuno zastareli. Skrećemo pažnju svima jedinicama da šalju svoje izveštaje odmah nakon samog održanja, inače biće župa prisiljena da takove dopise baciti u koš.

PROSLAVE RODENDANA NJ. VEL. KRALJA. — 45 rodendan Nj. V. Kralja proslavila je veoma svečano četa Jalžabet. Blagodarenju prisustvovalo je sveukupno članstvo, kamo je pošlo jedno s vatrogasnog četom pod sokolskim barjakom. Nakon blagodarenja sakupilo se mnoštvo naroda u školi, gde je predavao načelnik brat Krešimir Milholjević. Rasporod je bio obilan deklamacijama, igrokazima i pevanjem. Svečanu proslavu priredila je i četa Knežinec. Govore održali su braća Sekulić i Večerić Ivan. Deklamovalo je više dečje. Naraštajke izvele su proste vežbe i dva narodna kola uz pratnju orkestra. Pevanjem državne himne završena je ta svečanost. Lepu proslavu održala je četa Nedelišće. Obilan program saslušan je pažljivo od mnogo prisutnog naroda. Prigodno slovo i oslobodenju Medumurja ispod madžarskog jarma govorio je brat Martin Viljevac. Istoga dana održala je svečanost i četa Vratislav. Nakon službe Božje, kojoj je prisustvovalo sve članstvo govorio je o Njegovom Veličanstvu Kralju na svečanom selu brat Pelikan. Pod ravnateljem brata Mirka Žganca održao je tambura